

Skatteutskottets betänkande

1982/83:37

om allmän energiskatt på fartygsbränsle (prop. 1982/83:99)

Propositionen

Regeringen (finansdepartementet) föreslår i proposition 1982/83:99 att riksdagen antar ett vid propositionen fogat förslag till lag om ändring i lagen (1957:262) om allmän energiskatt.

I propositionen föreslås att det nuvarande avdraget i energiskattedeklaration för bränsle som har förbrukats i fartyg ändras så att avdrag endast får göras om bränslet har förbrukats i fartyg som inte används för fritidsändamål eller annat privat ändamål.

Lagförslaget har följande lydelse.

Förslag till

Lag om ändring i lagen (1957: 262) om allmän energiskatt

Härigenom föreskrivs att 24 § lagen (1957: 262) om allmän energiskatt¹ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

I deklaration som avses i 23 § 1 mom. må avdrag göras för bränsle, som

a) i beskattat skick förvärvats för återförsäljning eller förbrukning i egen rörelse,

b) återtagits i samband med återgång av köp,

c) förbrukats av eller försålts till kommunikationsföretag för bandrift eller därmed likartat ändamål,

d) förbrukats eller försålts för förbrukning i fartyg eller luftfartyg,

e) av den skattskyldige eller för hans räkning utförts ur riket eller förts till svensk frihamn för annat ändamål än att förbrukas där,

f) förbrukats eller försålts för förbrukning för annat ändamål än energialstring eller förbrukning, i samband med fabriksmässig tillverkning av motorer, för avprovning av motorer å provbädd eller å annan dylik anordning utan att transportmedel därvid framföres,

g) förbrukats för framställning av bensen eller i förteckningen angivet bränsle eller för produktion av annan skattepliktig elektrisk kraft än sådan som avses i 25 § första stycket d),

h) försålts med förlust för den skattskyldige, i den mån förlusten hänförs sig till bristande betalning från köpare.

Föreslagen lydelse

24 §²

I deklaration som avses i 23 § 1 mom. får avdrag göras för bränsle, som

a) i beskattat skick förvärvats för återförsäljning eller förbrukning i egen rörelse,

b) återtagits i samband med återgång av köp,

c) förbrukats av eller försålts till kommunikationsföretag för bandrift eller därmed likartat ändamål,

d) förbrukats eller försålts för förbrukning i fartyg *som inte används för fritidsändamål eller annat privat ändamål*, eller i luftfartyg,

e) av den skattskyldige eller för hans räkning utförts ur riket eller förts till svensk frihamn för annat ändamål än att förbrukas där,

f) förbrukats eller försålts för förbrukning för annat ändamål än energialstring eller förbrukning, i samband med fabriksmässig tillverkning av motorer, för avprovning av motorer å provbädd eller å annan dylik anordning utan att transportmedel därvid framföres,

g) förbrukats för framställning av bensen eller i förteckningen angivet bränsle eller för produktion av annan skattepliktig elektrisk kraft än sådan som avses i 25 § första stycket d),

h) försålts med förlust för den skattskyldige, i den mån förlusten hänförs sig till bristande betalning från köpare.

Denna lag träder i kraft den 1 maj 1983.

De äldre bestämmelserna gäller fortfarande ifråga om avdrag som hänförs sig till redovisningsperioder som slutar före ikraftträdandet.

¹ Lagen omtryckt 1975: 272.

Senaste lydelse av lagens rubrik 1975: 272.

² Senaste lydelse 1979: 532.

Motionen

1982/83:2222 av Hugo Hegeland (m)

I motionen yrkas att riksdagen avslår propositionen.

Utskottet

I propositionen föreslås att den nuvarande skattefriheten för motorbrännolja till fartyg som används för fritidsändamål eller för annat privat ändamål slopas. Den nuvarande ordningen innebär nämligen enligt finansministern en omotiverad skattefävor för brännoljedrift av sådana båtar. Genom den föreslagna ordningen anser han att man uppnår betydande förenklingar för oljebolagen och dessutom en förenkling av skattekontrollen.

I motion 2222 av Hugo Hegeland (m) yrkas avslag på propositionen. Enligt motionären kommer en rad ytterligare kontroller att krävas för att tillse att sådana fartyg, för vilka användningen av motorbrännolja även i fortsättning – skall vara skattefri, inte används för fritidsändamål eller annat privat bruk. Motionären anser att ändringar av det aktuella slaget bör anstå i avvaktan på en helhetsöversyn av drivmedelsbeskattningen.

Utskottet delar finansministerns uppfattning att den nuvarande ordningen innebär en omotiverad skattefävor för brännoljedrift av fritidsbåtar. De farhågor för ökade kontrollsvårigheter som uttalas i motionen finner utskottet överdrivna. För oljebolagen innebär den föreslagna ordningen tvärtom – som påpekas i propositionen – betydande förenklingar genom att systemet med försäkring om bränslets användning begränsas. Vidare torde man kunna utgå ifrån – som departementschefen också framhåller – att den igenkänningssignal som båtar för yrkesmässig sjöfart utrustas med bidrar till att underlätta kontrollen. På grund av det anförda avstyrker utskottet motionen och tillstyrker propositionen.

Utskottet hemställer

att riksdagen med bifall till proposition 1982/83:99 och med avslag på motion 1982/83:2222 antar det vid propositionen fogade förslaget till lag om ändring i lagen (1957:262) om allmän energiskatt.

Stockholm den 7 april 1983

På skatteutskottets vägnar

ERIK WÄRNBERG

Närvarande: Erik Wärnberg (s), Knut Wachtmeister (m)*, Stig Josefson (c), Rune Carlstein (s), Olle Westberg (s), Hagar Normark (s), Ingemar Hallenius (c), Bo Forslund (s)*, Egon Jacobsson (s), Karl Björzén (m), Anita Johansson (s), Anna Lindh (s), Ewy Möller (m), Göran Riegnell (m)* och Kjell Johansson (fp).

* Ej närvarande vid justeringen.

Reservation

Knut Wachtmeister, Karl Björzén, Ewy Möller och Göran Riegnell (alla m) anser

dels att det avsnitt av utskottets yttrande på s. 3 som börjar med "Utskottet delar" och slutar med "tillstyrker propositionen" bort ha följande lydelse:

I propositionen påpekas att det inte finns någon möjlighet att effektivt kontrollera att inköpt obeskattad brännolja inte används på annat sätt än som åsyftats, exempelvis till motorfordon. Utskottet finner det förvånansvärt att man då kan påstå att den föreslagna begränsningen av avdragsrätten skulle innebära förenklingar för oljebolagen och av skattekontrollen. Den nuvarande gränsen mellan det skattefria och skattepliktiga området har dragits mellan användning i fartyg (och luftfartyg) av alla slag och annan användning. Denna gränsdragning måste enligt utskottet vara lättare att tillämpa och kontrollera än en som innebär att det sätt på vilket ett fartyg används skall vara avgörande för beskattningen. Som påpekas i motionen skulle en rad ytterligare kontroller krävas för att tillse att de berörda fartygen inte används för t. ex. privat bruk under semestertid eller annan fritid, eller resor mellan bostad och arbetsplats.

I propositionen aviseras ytterligare förslag till ändringar av avdragsbestämmelserna i energiskattelagen. De skäl som åberopas för att bryta ut fritidsbåtssektorn redan nu är enligt utskottets uppfattning inte övertygande. Utskottet anser tvärtom att ett ställningstagande till de frågor som tagits upp i propositionen bör anstå till dess att ett helhetsförslag på drivmedelsbeskattningsområdet föreligger.

På grund av det anförda tillstyrker utskottet motionen och avstyrker propositionen.

dels att utskottet bort hemställa

att riksdagen med bifall till motion 1982/83:2222 avslår proposition 1982/83:99.